

Dosarul nr. 2ra-138/24
2-22171144-01-2ra-15032024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Balan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ecaterina Condrea,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina Condrea împotriva Societății Comerciale „R.C.-CRONIMED” S.R.L. Societate cu Răspundere Limitată, intervenienți accesorii Inspectoratul de Stat al Muncii și Direcția Cadrul Național al Calificărilor a Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, cu privire la încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, stabilirea stagiului de cotizare în contul curent al persoanei asigurate și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 noiembrie 2022, Ecaterina Condrea a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L., solicitând restabilirea în funcția de medic stomatolog pentru perioada 01 aprilie 2021-02 septembrie 2022, stabilirea stagiului de cotizare în sistemul Casei Naționale de Asigurări Sociale în contul curent al persoanei asigurate pentru perioada 01 aprilie 2021-02 septembrie 2022, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu începând cu 01 septembrie 2022 până la data emiterii hotărârii judecătorești și a sumei de 75 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că începând cu 01 decembrie 2006, este angajata clinicii stomatologice private S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L. în funcția de medic stomatolog. În perioada 01 decembrie 2006-02 septembrie 2022 a activat în clinică și a executat obligațiunile de serviciu cu bună-credință, fapt confirmat de către pacienții mulțumiți de calitatea serviciilor prestate.

La sfârșitul lunii august anul 2022, întâmplător a aflat că polița sa de asigurare medicală nu este activă, iar statutul său în sistemul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină este „neasigurat”, însă conducerea clinicii nu i-a oferit un răspuns clar.

La 01 septembrie 2022 a adresat o cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica privind eliberarea unei informații ce ține de contribuțiile de

asigurări sociale de stat calculate și declarate, care includ reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, care se achită de către angajator, pentru a clarifica situația creată. Conform extraselor eliberate de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica, a depistat faptul că în baza datelor oferite de către angajator, începând cu data de 01 aprilie 2021, nu mai activează la clinica S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L., fiind demisionată din funcție în temeiul art. 85 alin. (1) din Codul muncii, din proprie inițiativă.

La începutul anului 2022, s-a adresat de mai multe ori către conducerea S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L. pentru a-i elibera o copie a contractului individual de muncă, pentru a-l prezenta instituției bancare, însă permanent primea refuz, i se explica că arhiva documentelor ce țin de angajare nu este la momentul de față la dispoziția conducerii clinicii.

Aflând că a fost concediată din serviciu din motive neclare, dar, de fapt, activa în continuare, fapt confirmat prin bonul de acordare a serviciilor completat pe numele pacienților cărora le presta servicii medicale, imediat s-a adresat la conducerea pârâtului pentru a clarifica situația, însă discuția din 02 septembrie 2022 nu a adus rezultate. Astfel a expediat o scrisoare angajatorului prin care a informat că nu se va prezenta la locul de muncă, până nu se va clarifica situația creată, însă ultimul nu a întreprins măsuri.

La 09 septembrie 2022 reclamanta a depus o plângere către Inspectoratul de Stat al Muncii. La 06 octombrie 2022 a primit răspunsul, prin care s-a stabilit că a fost concediată în baza art.86 alin. (1) lit. e) din Codul muncii, constatarea faptului că salariatul nu corespunde funcției deținute sau muncii prestate din cauza calificării insuficiente, stabilită în urma atestării efectuate în modul prevăzut de Guvern. Tot din acest răspuns a aflat că a fost emis un ordin, care chiar i-a și fost adus la cunoștință, prin intermediu unui proces-verbal.

În plângerea depusă la 07 octombrie 2022 către Inspectoratul de Stat al Muncii, a indicat că despre concedierea în baza art. 86 alin. (1) lit. e) din Codul muncii și despre demisia în baza art. 85 alin. (1) din Codul muncii, nu a cunoscut, a aflat din răspunsul și datele Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Reclamanta a precizat că nu a depus cerere de demisie și nici nu a urmărit scopul de a părăsi locul de muncă, nu a semnat ordinul de eliberare sau demisie din funcție și nu a primit plățile legate de eliberarea din funcție ce i se cuvin în caz de demisie, compensația pentru concediul nefolosit și alte plăți, dar nici nu i-a fost eliberat documentul de activitate în unitate.

Reclamanta a menționat că necunoscând toate acestea, în perioada 02 aprilie 2021 – 02 septembrie 2022 a activat în cadrul entității ilegal, „la negru”. Angajatorul prin acțiunile sale ilegale ce țin de eliberarea din funcție, în perioada 02 aprilie 2021- 02 septembrie 2022 i-a oferit mai multe dezavantaje, i s-au lezat mai multe drepturi și anume: de a primi indemnizația de concediere; dreptul la concediul de odihnă plătit și alte concedii legal reglementate pentru evenimente deosebite (căsătorii, deces, nașterea unui copil în familie, pentru studii, etc.); nu a fost asigurată pentru riscuri previzibile și imprevizibile (invaliditate, accidente, boală, maternitate, bătrânețe, deces) sau beneficiază de asigurare minimală; dreptul la indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente în afara muncii, boli profesionale și accidente de muncă sau

acestea sunt diminuate în funcție de salariul declarat; dreptul la prestații și asistență pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă: indemnizația pentru trecerea temporară la altă muncă, indemnizația pentru reducerea timpului de muncă și pentru carantină, ajutoare pentru diferite proteze, tratament balnear gratuit sau parțial gratuit și reabilitarea profesională sau acestea sunt diminuate în funcție de salariul declarat; dreptul (în caz de acest eveniment) la indemnizația pentru maternitate, concediu de maternitate, indemnizația pentru creșterea copilului de până la 3 ani sau îngrijirea copilului bolnav sau aceasta este diminuată în funcție de salariul declarat; dreptul de protecția legală; drepturile colective constituționale: dreptul la asociere în sindicate, la negocierea contractului colectiv de muncă; i s-a limitat dreptul la creditare bancară, etc. În consecința acțiunilor ilegale ale angajatorului, muncind în afara cadrului legal și primind salariul „în plic”, a suportat singură toate riscurile și efectele negative ale acestei opțiuni pe piața muncii. Angajatorul prin acțiunile sale ilegale, a comis mai multe încălcări ale legislației muncii în vigoare.

Reclamanta a declarat că angajatorul a emis ordinul de desfacere a contractului individual de muncă în lipsa cererii personale, contrar prevederilor art.85 alin. (1) din Codul muncii. La desfacerea contractului individual de muncă, angajatorul nu i-a achitat compensația pentru concediul de odihnă anual nefolosit, contrar prevederilor art. 119 alin. (1) din Codul muncii. Angajatorul nu a respectat termenele, periodicitatea și locul de plată a salariului în raport cu ea, contrar prevederilor art. 142 alin. (1) din Codul muncii. Nu i-a achitat la desfacerea contractului individual de muncă sumele ce i se cuvin în ziua eliberării, prin ce a încălcat prevederile art. 143 alin. (1) din Codul muncii. Situația creată i-a cauzat șoc, fiind epuizată moral. Începând cu 01 septembrie 2022, după ce a aflat că a fost demisă din funcție, dar, totodată, activa, a avut suferințe morale din cauza neclarității situației. Acțiunile ilegale ale angajatorului i-au lezat onoarea și demnitatea, deoarece în calitate de medic își executa obligațiunile onest și profesional.

Prin încheierea consemnată în procesul-verbal al ședinței de judecată din 25 ianuarie 2023, Inspectoratul de Stat al Muncii și Direcția Cadrul Național al Calificărilor a Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea din 15 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ecaterina împotriva S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L. cu privire la încasarea salariului pentru absență forțată de la lucru, stabilirea stagiului de cotizare în contul curent al persoanei asigurate și repararea prejudiciului moral.

În dezacord cu hotărârea primei instanțe, Ecaterina Condrea a declarat apel.

Prin decizia din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Ecaterina Condrea și s-a menținut hotărârea din 15 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia primei instanțe cu privire la netemeinicia acțiunii înaintate de Ecaterina Condrea, or, pe lângă faptul că ordinul S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L. nr. 3 din 31 martie 2021 corespunde criteriilor din Codul muncii, fiind emis în vederea necesității îndeplinirii condițiilor Regulamentului cu privire la procedura de evaluare și

acreditare în sănătate nr. 1289/2018, este de remarcat că angajata nu a contestat ordinul respectiv, acesta până la moment fiind considerat a fi emis legal, cu respectarea procedurii prevăzute de legislație, nefiind constatată ilegalitatea acțiunilor angajatorului S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate pretențiile apelantei și, respectiv, corectă soluția primei instanțe cu referire la pretențiile ce țin de restabilirea stagiului de cotizare în sistemul Casei Naționale de Asigurări Sociale și achitarea salariului pentru absența forțată de la serviciu.

Totodată, deși potrivit procesului-verbal de control nr. PV-ISM-2022-01010 din 22 septembrie 2022 al Inspecției de Stat al Muncii, s-a constatat că ordinul de concediere nu i-a fost adus la cunoștință angajatei și că angajatorul nu i-a achitat sumele ce se cuveneau în ziua eliberării, instanța de apel a remarcat că ordinul de eliberare i-a fost adus la cunoștință Ecaterinei Condrea la 31 martie 2021, însă aceasta a refuzat să-l semneze, fapt constatat de către contabila Natalia Guțu, prin procesul-verbal din aceeași dată. Deși prin scrisoarea nr. 04-10.2022 din 07 octombrie 2022, recepționată de apelantă la 13 octombrie 2022, administratorul Inga Cojuhari i-a solicitat rechizitele bancare la care urmează a fi transferată suma de 13 052, 69 de lei sau, după caz, să se prezinte fizic pentru primirea mijloacelor financiare, Ecaterina Condrea nu a manifestat interes față de drepturile și obligațiile sale.

În aceeași ordine de idei, a menționat că pretențiile înaintate în prezenta acțiune cu referire la continuarea raporturilor de muncă se bazează doar pe explicațiile reclamantei/apelantă, însoțite prin niște extrase de cont și poze efectuate în perioada de după emiterea ordinului de concediere, însă, nici în prima instanță și nici în instanța de apel, Ecaterina Condrea nu a prezentat probe care să demonstreze continuarea de drept a relațiilor de muncă, prin perfectarea unui act/contract bilateral în acest sens.

Suplimentar, instanța de apel a considerat irelevantă expunerea apelantei cu privire la continuarea raporturilor de muncă după emiterea ordinului de concediere, or, pe lângă extrasul din cont 1/21-8/22 emis de Casa Națională de Asigurări Sociale, potrivit căruia, activitatea Ecaterinei Condrea în cadrul S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L. a încetat efectiv la 31 martie 2021, este de remarcat faptul că în cadrul instanței de apel, de către reprezentantul intimatei a fost elucidat aspectul continuării activității apelantei în clinică, care, de fapt, a reprezentat o înțelegere verbală reciprocă, cu scopul de a oferi apelantei un termen pentru finalizarea procedurilor începute cu pacienții, circumstanță care nu a fost negată și combătută de apelantă.

La fel, a apreciat irelevanța argumentului apelantei cu privire la motivul concedierii indicat în informația Casei Naționale de Asigurări Sociale și cel indicat în ordinul de concediere, or, pe lângă faptul că niciunul din aceste acte nu a fost contestat de apelantă, instanța de apel a notat că aceste circumstanțe nu schimbă situația de fapt a pricinii, iar expunerile apelantei sunt pur declarative, fără un suport legal și probatoriu, mai mult ca atât fiind similare celor din prima instanță, asupra cărora prima instanță s-a expus.

În temeiul art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitatea să o facă la examinarea pricinii în primă instanță.

Fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

În acest sens, instanța a reținut că din argumentele apelantei nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale legale, or, apelul declarat nu conține probe sau argumente noi, în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și în consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și apreciate corect.

La 05 februarie 2024, Ecaterina Condrea a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel prin care s-a respins cererea de apel, fiind menținută hotărârea primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel a examinat unilateral cauza, reținând poziția reprezentantului intimatului și a ignorat în totalitate argumentele și obiecțiile aduse, prin ce a emis o decizie total neîntemeiată, abuzivă, cu interpretarea eronată tuturor circumstanțelor și a normelor de drept materiale și procesuale.

Totodată, instanța de apel nu a motivat decizia în partea respingerii apelului și nu s-a expus asupra argumentelor redată. Datele din sistemul de declarații electronice, anume darea de seamă IRM-19 practic reprezintă carnetul de muncă în mod electronic. Aceste date se plasează pe platformă în mod oficial de către persoana responsabilă pentru a depune astfel de declarații. Totodată, personal nu a depus nici o cerere de demisie și nu a văzut nici vreun document care ar confirma acest fapt.

Recurenta a indicat că existența/ inexistența, legalitatea/ilegalitatea documentelor legate de demisia/eliberarea din funcție au fost examinate de organele de poliție, deoarece la data de 17 martie 2023 a fost audiată în calitate de martor într-o cauză penală, fiindu-i adresate întrebările respective de către ofițerul superior de urmărire penală.

Prima instanță a apreciat ca nefondate și neveridice declarațiile, probele menționate în cererea de chemare în judecată și prezentate fizic pe suport de hârtie, nemotivând decizia la acest capitol. La toate întrebările primei instanțe avea răspunsul asigurat cu probe, ce reprezintă anumite documente, fotografii, sms (captura de pe ecran ce dovedește relațiile de muncă cu directorul clinicii), de care dispunea.

Nici instanța de fond, nici instanța de apel nu s-au expus asupra motivelor declarate de către reprezentatul pârâtului referitor la procesul de pregătire la acreditare în luna martie 2021. Reprezentantul pârâtului nu a prezentat un raport sau act, unde ar fi indicate datele sale - numele, prenumele, postul de muncă cu mențiunea „calificării insuficiente”, așa cum direct prevede art. 86 lit. e) din Codul muncii. Nu a primit răspuns când a fost atestarea și unde sunt actele ce confirmă că atestarea a avut loc. Pârâtul nu a prezentat nici la prima instanță, nici la instanța de apel dovezi (act) certe despre vizita de evaluare de către comisia de experți /evaluatori, care ar trebui după lege să se prezinte în clinica S.C. „R.C.-

CRONIMED” S.R.L. în luna februarie-martie 2021. La întrebările cine erau membrii acestei comisii și unde sunt semnăturile acestora, reprezentantul pârâtului nu a răspuns, nu a prezentat niciun act, nicio dovadă. Angajatorul nu a respectat prevederile legislației. În viziunea recurente, după ce a aflat de la Inspecția muncii despre plângerea depusă, presupune că a fost întocmit „ordinul cu privire la eliberarea din funcție” la data de 31 martie 2021. În ordin este indicată și data intrării în vigoare 01 aprilie 2021.

Recurenta a declarat că o probă fermă - un proces-verbal emis de către organ de stat, nu a fost luat în considerare de instanța de fond și instanța de apel, nu au apreciat această probă. Instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că calculele finale, care conform legislației în vigoare, art.143 din Codul muncii, urmează a efectuate în ziua eliberării/demisiei, din motive necunoscute, angajatorul a luat decizia tocmai la data de 04 octombrie 2022, întocmind un certificat să-i achite salariul și compensația pentru concediu nefolosit. Calculele efectuate la 04 octombrie sunt total incorecte, din motiv ca nu a fost calculată și suma penalității conform prevederilor art. 330 alin.(2) din Codul muncii.

Deși instanța de apel a indicat că nu a prezentat probe care să demonstreze continuarea de drept a relațiilor de muncă, însă a prezentat în prima instanță capturi de ecran cu sms-uri de serviciu cu directorul Inga Cojuhari, conform cărora primea sarcini de lucru. La fel, a prezentat bonuri de acordarea serviciilor, foto cu data indicată. Sunt absurde și inventate afirmațiile reprezentantului pârâtului că a activat în clinică până la data de 02 septembrie 2022 în temeiul unei permisiuni din partea directorului. La ultima ședință de judecată în prima instanță reprezentantul pârâtului a recunoscut totuși faptul că a activat la compania pârâtă în perioadă 01 aprilie 2021-02 septembrie 2022, în sediul companiei.

Recurenta a reiterat că în calitate de probe a prezentat copiile bonurilor de acordare serviciilor, ce prezintă parte dintr-un document întocmit în două exemplare. La fel, dispune de agende personale de înregistrarea pacienților, unde sunt indicate toate manipulațiile cu pacienții. Instanțele ierarhic inferioare au ignorat aceste probe prezentate la ultima ședință din 09 martie 2023. Instanța de fond a respins demersul cu privire la audierea martorilor, care ar confirma activitatea sa în companie în perioada menționată. Toate ședințele au fost înregistrate audio. Primea salariul în mod obișnuit și din această cauză nici măcar nu a presupus că muncea neoficial.

În lipsa unor motive clare și explicite referitor la argumentele esențiale, decizia instanței de apel o consideră nemotivată și constituie o încălcare a dreptului la judecarea cauzei într-un mod echitabil, prevăzut de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Instanța de apel nu a studiat dosarul și nu cunoaște circumstanțele cauzei. La momentul examinării în ședință a apelului, nu i s-a adresat nicio întrebare referitor la cerere, nu i-au permis să dea declarații, însă doar pe suport de hârtie a redat expunerea sa. Instanța de apel și instanța de fond nu au constatat și nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar concluziile expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Instanța de apel nu a primit și nici nu a anexat la ședința răspuns de la poliție la denunț care a fost depus de către Inga Cojuhari, care la dosar există, însă răspuns, lipsește.

Recurenta a afirmat că adresarea sa în instanță a fost determinată anume din

cauza depistării întâmplător unor circumstanțe, care de fapt i-au lezat mai multe drepturi timp de 17 luni. A pretins aplicarea și interpretarea eronată de către instanța de apel a art. 327 și art. 329 din Codul muncii, ce ține de solicitarea încasării salariului pentru perioada absenței forțate de la lucru și repararea prejudiciului moral. Instanțele ierarhic inferioare s-au bazat pe declarațiile reprezentantului pârâtului și nu au ținut cont de declarațiile sale și cele indicate în cererea de chemare în judecată.

Copia recursului declarat prin scrisoare a fost expediată intimatului și intervenienților accesorii, prin intermediul poștei electronice la data de 30 aprilie 2024 (Vol.II, f.d.19-23).

La data de 08 mai 2024, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția precum că urmează a se expune pe marginea acestuia intimatul/pârât S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L.

La 14 iunie 2024, S.C. „R.C.-CRONIMED” S.R.L., reprezentată de avocatul Mariana Cocoș, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea declarării recursului inadmisibil.

Alte referințe la cererea de recurs nu au parvenit în adresa instanței.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 16 noiembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 05 februarie 2024.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei instanței de apel către participanții la proces la data de 23 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.244). Astfel, recursul este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursul declarat de Ecaterina Condrea a fost înaintat ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și urmează a fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ecaterina Condrea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În sensul alineatului (2) al aceluiași articol, temeiurile menționate la alin.(1)

lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

Din analiza recursului declarat, rezultă că Ecaterina Condrea nu a invocat expres niciun temei de drept prevăzut la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data înaintării recursului, însă a indicat că instanța de apel a încălcat și a interpretat normele de drept material.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Însă în contextul prevederilor art. 432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiului conținut la art. 432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, care prevede că, hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, instanța de recurs verifică și sub aspectul dat temeiurile recursului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Ecaterina Condrea, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Ecaterina Condrea, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă